

Dakloosheid los je niet op met opvang, maar met een sleutel.

Impactmonitor
Housing First Den Haag

**“Eerst kwam de kat,
en toen kwam Irma”**

MARCO, DEELNEMER BIJ HOUSING FIRST

“Bij ons is het altijd gezellig”, zegt Marko dankbaar. Sinds 5,5 jaar woont hij in Den Haag dankzij Housing First. 3,5 jaar geleden kwam Irma erbij. Samen hebben ze een veilige plek gevonden waar ze zich thuis voelen.

Dat was niet altijd zo. Op zijn 16e werd Marko het huis uitgezet. Daarna ging hij met het circus mee en na een relatiebreuk kwam hij op straat terecht. Jarenlang ging het van instelling naar instelling, terwijl hij worstelde met verslaving.

Maar nu hij een eigen woning heeft, gaat het beter. Niet alle problemen zijn voorbij, maar het is stabiel en dan werkt hij aan herstel.

“Eerst kwam de kat, en toen kwam Irma”, vertelt hij stralend. Samen hebben ze hun thuis opgebouwd. Toen Marko hier kwam had hij alleen een matras. Nu wonen ze er samen, met hun drie katten: Star, Lucy en Simba. Ze zijn schuldenvrij en de woning staat op hun naam.

Wat levert Housing First op?

**De cijfers bevestigen wat zichtbaar is in de praktijk:
Housing First leidt tot stabiliteit, herstel en perspectief.**

**83% BLIJFT UIT
DAKLOOSHEID**

83% van de deelnemers wordt na instroom in Housing First **niet opnieuw dakloos**. Daarnaast woont ongeveer **driekwart** nog in dezelfde woning. Dit laat zien dat Housing First niet alleen snel huisvesting biedt, maar ook leidt tot duurzame woonstabiliteit voor mensen met een lange geschiedenis van dakloosheid en complexe problematiek.

(Bron: Trimbos-instituut, onderzoek naar modelgetrouwheid en effecten van Housing First)

LAGERE MAATSCHAPPELIJKE KOSTEN

Housing First kost gemiddeld **circa €77 per dag** per deelnemer. Dat is aanzienlijk lager dan maatschappelijke opvang (€181), detentie (€250) en opname in een psychiatrisch ziekenhuis (€733). Investeren in Housing First leidt daarmee niet alleen tot betere uitkomsten voor deelnemers, maar ook tot lagere maatschappelijke kosten.

(Bron: Housing First Nederland – Feiten en fabels, p.5)

**80% WOONT NA 2 JAAR
NOG STABIEL ZELFSTANDIG**

Minimaal 80% van de deelnemers is na twee jaar nog zelfstandig gehuisvest. Dit laat zien dat Housing First niet alleen zorgt voor snelle uitstroom uit dakloosheid, maar ook voor langdurige stabiliteit in wonen.

(Bron: Kwaliteitskader Housing First, 2025)

**HERSTEL OP MEERDERE
LEEFGEBIEDEN**

Deelnemers aan Housing First laten **significante verbeteringen** zien in kwaliteit van leven, psychisch functioneren en maatschappelijke participatie in vergelijking met reguliere opvang. Housing First draagt daarmee niet alleen bij aan het beëindigen van dakloosheid, maar ook aan duurzaam herstel en deelname aan de samenleving.

(Bron: Trimbos-instituut, onderzoek naar modelgetrouwheid en effecten van Housing First)

**82% VEROORZAAKT
GEEN OVERLAST**

In een onderzoek onder huurders met een woonzorgcontract veroorzaakte **82% geen overlast** die tot meldingen leidde. Dit laat zien dat zelfstandig wonen met passende begeleiding goed mogelijk is en dat zorgen over overlast in de praktijk vaak groter zijn dan de werkelijkheid laat zien.

(Bron: Onderzoeksrapport overlast, Talent in Huis / Portaal, 2021)

Wat Housing First inhoudt

Housing First vertrekt vanuit één helder uitgangspunt: huisvesting is een mensenrecht. Een woning is geen beloning of eindstation, maar de basis om tot rust te komen en verder te bouwen aan herstel.

Deze aanpak werkt vanuit 8 principes die in de praktijk met elkaar verbonden zijn:

“Een huis hebben is een mensenrecht. Je hoeft het niet eerst te verdienen.”

DONJA, HOUSING FIRST BEGELEIDER

Aan de keukentafel bij een deelnemer ziet Donja dagelijks wat Housing First betekent in de praktijk. “Het verschil zie je meteen”, zegt ze. “In de opvang zijn mensen vooral bezig met overleven. In een eigen huis komt er rust.”

“Als iemand eenmaal rust heeft, zie je dat er ruimte komt”, zegt Donja. “Voor herstel. Voor contact. Voor toekomst.”

Ze vertelt hoe het vaak begint: een sleutel, een lege woning, en iemand die voor het eerst in lange tijd de deur achter zich dichttrekt. “Dán begint het pas echt.”

Volgens Donja zit het verschil niet alleen in de woning, maar in hoe er wordt begeleid. “We nemen het niet over. We lopen mee. Ook als het misgaat.”

Binnen Housing First staat herstel centraal: niet alleen stoppen met dakloos zijn, maar het opbouwen van een leven dat iemand zelf als betekenisvol ervaart. Het gaat om het hervinden van rollen – partner, buurman, collega – die passen bij wie iemand wil zijn.

Dat vraagt om begeleiding die niet probeert te beheersen, maar ondersteunt. In de praktijk betekent dat werken vanuit vertrouwen, aansluiten bij de wensen van de deelnemer en blijven, ook als het moeilijk wordt.

Soms gaat het stap voor stap. Een gesprek met de burens. De administratie op orde krijgen. Weer ergens op tijd komen. Kleine dingen, die samen het verschil maken. Zoals bij Marko en Irma. Ze kennen hun burens, helpen elkaar en bouwen stap voor stap aan een stabiel leven.

1 Iedereen heeft recht op een eigen woning, met een regulier huurcontract en woonzekerheid.

2 Deelnemers houden regie over hun eigen leven en maken hun eigen keuzes.

3 Wonen en zorg zijn van elkaar gescheiden: een woning is niet afhankelijk van behandeling.

4 Begeleiding is gericht op herstel en het opbouwen van een betekenisvol leven.

5 Er wordt gewerkt vanuit harm reduction: kleine stappen vooruit zijn leidend.

6 Begeleiders zijn actief betrokken, maar werken zonder dwang of drang.

7 Ondersteuning is persoonsgericht en sluit aan bij de behoeften van de deelnemer.

8 Begeleiding blijft beschikbaar, zo lang als nodig is.

De samenhang tussen deze principes zorgt voor rust en stabiliteit. Vanuit die basis ontstaat ruimte om te herstellen, relaties op te bouwen en weer mee te doen in de samenleving.

Housing first Den Haag is voor de mensen die langdurig dak- en/of thuisloos zijn met complexe meervoudige problematiek, waar men door het onbegrepen gedrag niet eerder aansluitende hulpverlening heeft kunnen vinden, bijvoorbeeld in de reguliere opvang.

Waarom Housing First werkt

De druk op de maatschappelijke opvang neemt toe. Door- en uitstroom naar een passende woonplek is moeilijk. Tegelijkertijd laat praktijk en onderzoek zien: herstel begint met een (t) huis. Dit is niet alleen beter voor mensen zelf, maar levert ook maatschappelijke besparing op.

Uit een kosten-batenanalyse blijkt dat elke geïnvesteerde euro in 'Eerst een Thuis' circa 2,5 euro aan maatschappelijke waarde oplevert, onder andere door minder gebruik van opvang, zorg, politie en justitie en door meer stabiliteit in wonen.

(Bron: Cebeon, kosten-batenanalyse 'Eerst een Thuis', 2022)

Beleid in Den Haag

In Den Haag wordt in het beleidskader *Den Haag geeft thuis* gesteld dat een eigen woonplek met passende ondersteuning het eerste en belangrijkste antwoord is op dakloosheid. Wonen wordt daarbij gezien als basisrecht en fundament voor bestaanszekerheid.

Landelijk beleid

Ook landelijk wordt deze koers bevestigd. In het *Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis (2023-2028)* staat dat een stabiele woonplek met ondersteuning centraal moet staan, en dat wordt ingezet op het afbouwen van langdurige opvang.

Housing First sluit hier direct op aan:

- Direct een eigen woning als startpunt
- Ondersteuning op maat, met regie bij de deelnemer
- Inzet voor juist de meest complexe doelgroep
- Bewezen effectief in het duurzaam beëindigen van dakloosheid
- Bijdrage aan het afbouwen van (grootschalige) opvang

Wat vraagt dit van ons?

In Den Haag zijn belangrijke stappen gezet met het beleidskader *Den Haag geeft thuis* en de *Woonzorgvisie*. Tegelijkertijd blijft de praktijk achter: Uit onderzoek blijkt dat het aantal mensen dat langdurig in voorzieningen verblijft in de regio Den Haag aanzienlijk hoger is dan in andere regio's.

(Bron: Ambulantisering en regionalisering van MO en BW in de regio Den Haag, Berendsen, Otto & Boesveldt, Universiteit van Amsterdam, 2024)

De beweging naar 'Wonen Eerst' is daarmee ingezet, maar vraagt om versnelling en concretisering.

Dakloosheid is oplosbaar als we kiezen voor wat werkt. Housing First laat zien dat het kan. Samen kunnen we dakloosheid structureel terugdringen.

Daarvoor is het nodig om:

- Voldoende woningen beschikbaar te stellen voor Housing First
- Te blijven investeren in deze bewezen effectieve aanpak
- De samenwerking te versterken tussen gemeenten, zorgorganisaties en woningcorporaties want Housing First werkt alleen als ketenpartners zich committeren en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen.

Doet u mee?

**Een woning is meer dan
een dak boven je hoofd.
Het is de basis van herstel,
stabiliteit en toekomst.**

**Vragen?
Benieuwd naar de mogelijkheden?**

Leger des Heils
nw.housingfirst@legerdesheils.nl

